

DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Unirea

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

S'a mistuit o făclie...

— † Octavian Goga —

(+). Sâmbăta trecută cântărețul pătimirii române ardeleni a trecut în împărăția veșniciei tăceri. Vestea aceasta a umplut de jale nefericită inimile tuturor bunilor fii ai neamului nostru, pentru că cel plecat pe cale fără întoarcere duce cu sine o comoară de energii și străluciri ce atât de mult au slujit în vremuri de apăsare și de întunecare celor de-un sânge, de-o limbă și de-un crez național cu el.

Răscolitor de conștiințe prin vocație, odrasla familiei preoțești preoțești din Rășinari era înzestrată cu strașnica forță ce o dă condeii și cuvântul talentului mare și a sufletului aprins. Și Octavian Goga a fost aievea și mare talent poetic-oratoric și suflet mereu incandescent. Experiența vieții de elev la liceul maghiar de stat din Sibiu și de student în Budapesta, ca și adâncirea valorilor și a rosturilor naționale române i-a slujit drept nesecat izvor de inspirație și de îmbărbătare la luptă pentru izbânda visului neîmplinit. Toată personalitatea sa a fost pusă în slujba ideii naționale, pe care a susținut-o cu peana și cu graiul, în versuri măestre și în proză neîntrecută, într'adevăr cu vreme și fără vreme. Primul lui volum de Poezii (1905) apărut în metropola de pe malurile Dunării a fost o revelație pentru toată suflarea românească: fraza migălosă dăltuită, suflul de înălțimi aspre și pure, îmbibat totuși cu mireme de busuioac și de lămâie, în armonii de condace și tropare, a fost o revelație. Nimic ușuratic, nimic la repezală, nimic de platitudine convențională în această creație „aere perennius” a tânărului numai nervi și numai scâpărare dela „Luceafărul”. Trebuie să fi trăit acele vremi, ca să înțelegi entuziasmul admirativ cu care au fost întâmpinate Poeziile lui Goga.

Au urmat alte alcătuirii poetice ale aceluiaș: Ne chiamă pământul; Din umbra zidurilor; Cântecul fără țară. Nu sunt toate de perfecțiunea artistică a celor dintâi. Toate sunt străbătute însă de aceeaș seriozitate ca fond, de aceeaș grijă de formă și de aceeaș dragoste de neam. Cu și drama impresionantă: „Domnul Notar” și ca atâtea din mulțimea de articole ce a scris prin ziarele bucureștene și mai ales în Țara Noastră, organul său de publicitate.

Viața i-a rezervat și bucurii mari: a văzut cu ochii înfăptuirea visului neîmplinit pentru care atât de mult se sbuciumase. În România întregită face parte din Consiliul Dirigent al Transilvaniei. Trecând în partidul Poporului, în prima guvernare a acestuia e ministru al Cultelor și Artelor, apoi al Instrucțiunii; într'al doilea guvern al d. Averescu e ministru de interne. Spre sfârșitul anului trecut e însărcinat cu formarea cabinetului național-creștin. Atinsese astfel culmi politice spre cari râvnise de o bună bucată de vreme. Odată intrase adânc și vijelios într'ale politice. Literatura părăsită s'a răsbunat însă și cel ce a vrut să stăpânească (nu ne indoim că mânat de cele mai bune intenții) autoritar și absolutist, a fost înfrânt. Cum zice d. Iorga:

„S'a distrus urmărind năluca. Semnul ei imbiator, apoi imperios îl făcuse altul. În sfârșit a ajuns unde voia. Și atunci — s'a văzut că sub platoșa de zale era, cum putea să se prevadă, tot poetul. Dar descoperirea l-a doborât. Iar noi cari n'am dorit pe cel d'înțiu nu ne putem mângâia că și pe cel de-al doilea l-am pierdut”.

Acum s'a odihnit. Academicianul care a nemurit pe pagini de antologie Precursori străluciți,

Acum nouă decenii

Scurtă privire asupra măreței adunări naționale de pe Câmpia Libertății de Dr. Coriolan Suciu

Prin fața ochilor noștri sufletești se dăpână icoana altor vremi. Gândul ne poartă înainte cu aproape un secol, la epoca bunicilor noștri; epocă de naționalism romantic, când ideea națională era în plină efervescență.

Pornită de pe meleagurile Senei, din cuprinsul „Orașului Lumină”, ideea națională, fruct al marelui revoluții franceze, a prins rădăcinii pretutindeni unde erau popoare oprimate, popoare dornice de libertate națională, de egalitate socială și de pace petrecută în frăție.

Dascălii școlilor din Blaj au prins mișcarea și au aprins focul național la altarele modestelor vetre de lumină cari au fost ctitoriile lui Inocențiu M. Klein și Petru P. Aron.

Scântela adusă de pe malurile Tibrului, sub forma conștiinței, a mândriei și demnității naționale, sub impulsul ideilor marelui revoluții franceze s'a transformat în o mazășă incandescentă, care încălzea sufletele Românilor de pretutindeni și care avea să țâșnească în flăcările revoluției din 1848/49.

„3/15 Mai e însăși izbânda dascălului modest dela Blaj, crescut între cei patru păreți, fără să cunoască mângăierea unei mâni de femeie, bucuria căminului cu copii” — a spus apostolul neamului, d. Iorga, în cuvântarea sa dela Piatra Libertății, acum 13 ani (1925).

Nouă decenii s'au scurs de atunci, de când „Rățul Grecilor” — sau „pratul” din susul Blajului — a primit simbolicul nume de „Câmpul Libertății”.

Întreaga generație, martoră a celor „trei zile de bucurie, de sărbătoare, de înfrățire și împăcare a tuturor inimilor” (cum le numește Bariștu), s'a mutat în lăcașurile dreptilor.

Nu este îngăduit însă ca trecerea anilor să aștearnă vălul uitării și al nepăsării în mintea și inima urmașilor, privitor la glorioasele fapte ale înaintașilor de acum sunt 90 de ani.

Adunarea națională din 15—17 Mai 1848, n'a fost numai parlamentul nației române lăbăgite din Ardeal, care și-a fixat cu această ocazie o Magna Charta Libertatum a sa; n'a fost numai „ziua de unire a românului popor, care singur își urzește dulce, mândru viitor”, — cum a cântat din acest prilej acel rege al poeziei — veclnic tânăr și ferice — Vasile Alecsandri, ci a fost simbolul înfrățirii panromânești.

a intrat și el în Celata Nemuririi. Suflet bun și înțelegător sub raport confesional, vărsăm și noi și pentru acest motiv în plus, o lacrimă sinceră pe mormântul care prea de vreme i-a închis osemintele. (Născut 1881). — Odihnească în pace!

La Blaj, în cele trei zile glorioase din Mai 1848, dându-și mâna de frăție — sub oblăduirea celor doi vlădici români din Ardeal, Lemeni și Șaguna — ardeleni, munteni și moldoveni: Bărnău și D. Brătlanu, Cipariu și Alecsandri, Iancu și Cuza, Bariștu și Sion, Pumnul și Ruso, etc., etc., s'a cimentat ideea Dacoromâniei, s'a sădit frumoasa floare a României întregite de azi.

Această floare a unirii a crescut, fiind îngrijită atât de noi ardeleni, pe cari nu ne-a putut înfrânge nici absolutismul austriac, nici dualismul austro-ungar, cât și mai ales de frații liberi de dincolo de Carpați, cari aveau să scoată sabia pentru desrobirea noastră, în momentul oportun.

1 Decembrie 1918 a fost ziua sărbătoririi acestei scumpe flori, care, ajunsă la maturitate, se numește România Mare.

Zilele mari din trecutul neamului se cer sărbătorite. Ele sunt factor de educație națională, sunt o terapie împotriva lăncetării și a indiferentismului unui popor.

De jur împrejurul nostru vedem cum popoare mari se redresează sub porunca magică a naționalismului creator, directivat de oameni providențiali.

Har Domnului, că datorită înțelepciunii și energiei iubitului nostru Suveran, s'a început și redresarea poporului nostru, începând cu nădejdea de mâine a țării — tineretul, — crescut în școala credinței, disciplinei și a muncii străjerești și premilitare.

În primul deceniu după unire Blajul a serbat cu mult fast amintirea zilei de 3/15 Mai. La praznicul național participau elevi din întreg cuprinsul țării, executând frumoase exerciții de gimnastică și atletism. Participa lume multă de intelectuali și țărani, iar oamenii politici de seamă ai țării rosteau pe locul istoricei adunări, cuvântări înflăcărâte.

Vremile s'au schimbat.

Azi cadrele serbării s'au restrâns. Din regnicolare ele au devenit locale.

Școlile din Blaj vor serba, prin un program comun, executat pe stadionul din jurul Pietrii Libertății, amintirea celor 9 decenii cari s'au scurs dela adunarea națională de pe Câmpul Libertății din 1848.

Am dori însă ca vechiul Heidelberg al Românilor din Ardeal să rămână tot Heidelbergul de altă dată.

Papa Pius XI pentru unirea Bisericii. Nu de mult organizația „Pax Romana” din Athena a aranjat un festival cultural în cadrele căruia Giovanni di Lernia, președinte al acelei organizații a făcut o scurtă, dar cu-

prinzătoare privire, asupra strădanilor depuse de actualul *Pontifce Roman* în vederea reunirii Bisericii apuseană și răsăriteană. Reținem constatările sumare:

Ca nunțiu apostolic la *Varșovia* a avut prilej — pe care l-a și folosit — de a cunoaște deaproape Biserica Orientală slavo-bizantină. De atunci o și are dragă. Grija părintească ce-a avut-o de infometății Rusiei și intervențiile făcute în favoarea episcopilor și preoților ortodocși ruși deținuți și închiși, sunt dovadă grăitoare. Seminarul „*Sf. Vasile*” din Lille, întemeiat de Papa pentru a fi pepinieră de preoți ruși pentru Rusia de mâine, ca și „*Russicum*”-ul din Roma, stau în slujba aceleiași idei a unirii bisericești celei dorite de Păstorul cel mare al lui Hristos.

Alte realizări în vederea aceluiaș scop: Declararea bisericească independentă și ridicarea celor patru vicariate apostolice la treapta de sedii episcopale; înființarea *eparhiei rutene* din Statele-Unite și a *episcopiei unite italo-albaneze*. Apoi: îngăduința dată ordinilor călugărești a benedictinilor, asumpționiștilor, jesuiților, redemptoriștilor, franciscanilor de a-și forma și ramuri orientale; susținerea cu căldură a *asociațiilor și întrunirilor* ce ținesc unirea bisericilor; clădirea de *colegii* importante în Cetatea Eternă ca cele pentru clericii etiopieni ruteni, români, ruși.

La toate acestea dacă se mai adaugă *lărgirea Institutului Oriental*; deschiderea *Bibliotecii Orientale*, care a și devenit unul dintre cele mai valoroase, ba chiar cel mai valoros izvor de informație științifică privitor la Bisericile Răsăritului, și codificarea *Dreptului Bisericesc Oriental*, pe lângă atâtea alte realizări, isvorite toate din preocuparea lui Pius XI pentru apropierea și unirea Răsăritului creștin disident cu Apusul catolic, avem, în mic, icoana acestui mare Vicar al Domnului. (R. Negru)

A început teroarea la Pecica. Cătorii noștri cunosc cauza: în frunțașă comună dela frontiera de vest, unde avem câteva sute de credincioși, s'a deschis nu demult o capelă, ca să albe oamenii noștri unde se închina lui

Dumnezeu. S'au aprins cei dela Arad, varsă foc și otravă. Doar numai lor li-e permis să-și facă sute de parohii, ba chiar episcopie, fără să se caute numărul credincioșilor. Dar ei bine știu, că nu acesta e cazul la noi. Deoparte strigă, că nu am avea credincioși, de altă parte s'au năpusit asupra lor cu amenințări, ca să-i treacă — pe frunțași — la ortodoxie. Au și reușit cu vre-o doi bieți funcționari.

Acum e rândul celorlalți. A celor ce credeau, că pot face uz de *libertatea cultului în România*. A și început rândul transferărilor în Basarabia! Fără nici o motivare! A unor funcționari de model, pentru cari superiorii nu aveau decât cuvinte de laudă! Cel puțin așa suntem informați. Vom căuta să dăm date precise.

Până atunci, totuș un sfat. Ar fi bine să nu se trimită uniții în Basarabia. Te poți pomeni că-i cunoaște lumea de acolo și — ce mai știi?.. Mai bine uniți în comunele unite și ortodocșii la ortodocși. Dar și atunci ni-se cuvine să avem unu—doi la Pecica, până este acolo și populație română unită!

Ceva despre înfrățirea popoarelor

Nu cunosc argumentele cu cari foarte îngrijorații patrioți dela Cluj combat participarea Românilor la congresul euharistic mondial ce se va ține la Budapesta. Nu citesc gazetele respective. Dar din gazetele, ce trebuiesc citite, din toate am aflat de evenimentele sportive ce au avut loc cu ocaziunea Paștilor din anul acesta: Venus a învins *Ungaria B.* cu 2—1; *Kispest* la egalitate cu A. C. F. R.; *Ungaria B* a dispus de combinată cu 5—2; *Elektromos Crijana* 3—0 etc. Toate acestea s'au întâmplat, la noi, în București, Oradea, Cluj, unde au venit trupele dela Budapesta, primite cu onorurile cuvenite de către trupele noastre, așa cum sunt primite și acestea dacă merg la Budapesta.

Cele de mai sus sunt luate din *Universul*, *Curentul* și alte cotidiene; ce va fi în gazetele sportive? Mai anii trecuți, într'o vară, eram în situația de a citi regulat „*Sportul Capitalei*” și „*Gazeta Sporturilor*”. Am rămas uimit de cor-

cu cele necesare vieții. Într'o bună zi avu o vedenie: figura luminoasă a unui călugăr necunoscut, care-i zise: „Pentru ce cauți alți mijlocitori? Iată, eu sunt Andreiu Bobola, omorât odinioară de cazaci; eu volu fi mijlocitorul vostru”. Aceasta se petrecu în 17 Aprilie 1702. În ziua următoare Rectorul puse să se caute sicriul martirului. După multă trudă îl găsiră. Deschizându-l, văzură că hainele erau toate praf; trupul nu răspândea nici un miros greu, mușchii erau moi, încheieturile oaselor flexibile, rănille aveau o înfățișare proaspătă, cu sângele de curând încheiat pe ele. Locul unde se găsea sicriul era umed, baltă.

De aci înainte mulți credincioși vor alerga să-i ceară ajutorul. Intervențiile minunate, în favorul celor ce se îndreaptă către dânsul cu încredere, se țin lanț.

Așa în 1710, cu ajutorul lui scapă dela o moarte sigură principele Mihai Wisniowiecki. În 1711 prin mijlocirea Sfântului fură readuse în viață două fetițe, una de 9, cealaltă de 4 ani. Poporul alerga la mormântul lui din depărtări mari, îi dădea cinstea ce numai sfinților se cuvine, așa că autoritățile bisericești nu se puteau desinteresa de acest fenomen. De aceea, episcopul de Luck veni dela Pinsk în 1717 și începu procesul pregătit, ca mai târziu, de va fi cazul, să ceară Romei beatificarea eroului. Sacra Congregație a Riturilor începe să se ocupe de cauza lui Bobola în 1728, când mijlocirile lui minunate se urcaseră la 26.

dialitatea cu care se întâlnesc Românii Ungurii pe terenul sportului „*Matchul Ferarvaros* — F. C. Austria a prilejuit o partidă dramatică. Austriacii au fost huiduiți”.

„*Ungurul Szász*, cel mai remarcabil jucător al matchului... va juca... la București”.

„*Lánossy* a plecat spre București. El a sărbătorit de *Ujpest*”.

„*Venus* a cedat *Hungariei* cu 4—1” (mă ilustrație).

„*Atletul ungar Kovács* a câștigat cursa 400 m. plat la... Breslau” (mare ilustrație).

„*Csik și Lengyel* au făcut declarații zărilor noastre”.

„*Csik și Lengyel*, faimoșii innotători și ghiari, salută pe sportivii români”, — aici, fotografia lor se spune, în facsimil, salută următor: „*Salutation a la Romanie a les auteurs du journal Sportul Capitalei* 35. *Csik și Lengyel* Tg. M. 1937 VII 16 35. *Lengyel*... Arabil, nu e așa: „*a les*” în loc de „*aux*” și „*teurs*”.

Toate acestea, ce au aface? Că sunt unguri, că ne salută franțuzește, dar că vorbim mai ușor ungurește, ei reprezintă ideea noastră a înfrățirii popoarelor prin sport. *Sportul cunoaște deosebirea de rasă, el nu face politica*.

Dar religia de ce ar face politică? De ce nu s'ar căuta înfrățirea și prin religie, la ce nu fac sport? Ce frumos e că sf. Sinod participă la doliul Sinodului *sârbesc* când își pier pe patriarhul și la bucuria alegerii unui nou patriarh! Pentru ce la catolici nu se arată această frăție? Să o lăsăm, asta.

Se țin *congrese mondiale* de tot felul, la *Budapesta*. România își trimite delegații oficiale și încă mai mulți decât alte neamuri. Se țin un congres mondial al *catolicilor*, care va se ține pentru multă, foarte multă vreme, singurul în Europa Centrală. Nu zicem să meargă delegații pe banii Statului (cum ar merge poate la un congres panortodox). Dar nici ei de ei să nu meargă. Pentru ce? Pentru că e în Ungaria! Pentru domnule, dar nu e sport unguresc, e congresul *catolicismului mondial*; dacă mergi, nu pe unghiuri îi onorezi; dacă nu mergi, nu pe unghiuri neglijezi, ci catolicismul însuși!

În 1736 Papa Benedict XIV declară martiriul venerabilului Bobola.

După ce Ordinul Iezuiților fu desființat (1773), biserica din Pinsk, împreună cu o minte martirului, ajunseră în mâinile călugărilor pravoslavnic. Poporul, fără deosebire de religie, continuă să se roage la mormântul lui. Acest lucru îl făceau și călugării inșiși. O biserică mai înaltă de a bisericii țariste se scandaliză văzând că se dă cult unui martir, ucis în numele pravoslaviei, de aceea dete ordin să se închidă cripta, iar osemintele să se îngroșească. Un călugăr, mai clar văzător, aviză că Iezuiții ce mai existau, ici-colo, și în taina nopții întunecoase, osemintele martirului sunt transportate în Polock. Când Iezuiții sunt lăsați în paza Dominicanilor, apoi grija asupra sa episcopul din Mohilev.

În 30 Octombrie 1853 Papa Piu IX solemnitate rară îl declară „*Fericit*”.

Faptul acesta, și mai ales că poporul împerejurimile orașului Polock venea în curi dese să se roage la mormântul martirului, determină pe Țar să trimită în fața locului o comisie de savanți, care să examineze corpul Fericitului. În timp ce comisia, fără nicio reverență și cu multă ostentivitate, făceau tot felul de ipoteze ca să explice conservarea osemintelor intacte, pe cale naturală, o cărămidă se desprinsese de pe plăcuța criptei și căzu, „pe cale naturală”, în capul

Foiața „Unirii”

Sfântul Andreiu Bobola

de P. Ioan Lazar S. I.

5. *Sfântul*. Se părea că uitarea își întinde vălul peste istoria acestei vieți apuse atât de tragic. Bătrânii doar mai povesteau de el în cele seri târzii de iarnă. Tinerilor li-se părea un erou legendar. Recunoștința și memoria omenească nu durează. Dumnezeu nu uită, e generos cu toți, dar mai ales pentru cei ce se jertesc pentru Dânsul. Aceștia sunt sfinții, oamenii desăvârșiți. Martiriul, cum zice Sfântul Toma, e actul celei mai înalte desăvârșiri; e fructul alor 4 virtuți: a dragostei, credinței, tăriei și răbdării.

Andreiu le avu pe toate și le practică într'un grad eroic, întrucât martiriul său fu unul dintre cele mai crâncene. Sacra Congregație a Riturilor se exprimă astfel: „*Tam crudele vix ac ne vix quidem in hac Sacra Congregatione propositum fuit simile martyrium*”. Acest fel de eroism numai Dumnezeu îl poate răsplăti întocmai. Și iată că după 45 de ani încep semnele sigure, încredințându-ne că eroul a fost deja încununat cu cununa gloriei celei nepieritoare.

Colegiul din Pinsk se găsea în mari strămătorări economice. Rectorul nu știa cum să-și provadă numeroșii călugări de sub cărma lui

— Păi chiar asta e! Românii uniți n'au ce căuta la un loc cu catolicii, ei sunt în realitate ortodocși, numai Concordatul i-a înglobat la catolici...

— Mulțumim, dom'le Mateiu. Sănătate! (nb)

Simplă tragere pe sfoară. Zilele trecute gazetele, într-o impresionantă uniformitate, au publicat o informație care voia să fie liniștitoare. Era vorba în ea de *averea fostei „universități săsești și a celor șapte Yuzi”*, despre care s'a mai scris în aceste coloane. Se spunea acum, urbi et orbi, că s'a luat nobila hotărâre de a se da și Bisericii unite partea ei. Și anume, din 50 milioane rente de stat, 2 milioane întregi (rente) se vor da, fără scădere, mitropoliei dela Blaj. Și era atât de abil ticluită informația, încât cele două milioane blăjene căpătau o importanță și reprezentau o vaoare mult mai mare decât celelalte biete 48 milioane mititele care rămân Sibiului. — Liniște, deci, și pace: litigiul s'a încheiat după cea mai dreaptă dreptate!

Din nenorocire însă această manevră, nici cu cea mai mare indulgență, nu poate fi socotită decât o simplă tragere pe sfoară. Adevărul este și rămâne acela, pe care l-am arătat noi în numărul de Paști al „Unirii” (sub titlul: *„Metamorfoza unei nedreptăți”*). Și anume: averea cu pricina nu stă numai din cele 50 milioane rente de stat, care, chipurile, s'ar fi împărțit acum „frățește” între cele două biserici românești. Ci mai sunt ceva căsuțe, pe ici pe colo, etc. — care toate împreună, adause la rente, trec peste 150 milioane. Sibiul însuși, în recenta adunare eparhială ținută la Sibiu, o evaluază la *peste 126 milioane* și o socotește drept cea mai mare danie care s'a făcut cândva Bisericii ortodoxe.

Dar, hai să zicem, că e vorba numai de rente și că nu mai există nimic altceva. „Monitorul Oficial” dela 1 Iunie 1937 arată că, afară de imobilele rămase neexpropriate, valoarea pădurilor expropriate de Stat este nu 50 de milioane, ci rotund 100 milioane lei! — Din această sumă Sașii și-au primit partea lor: 25%. Rămăne ca restul să se împartă între bisericile românești în proporția sufletelor: 75% ortodocși, 25% uniți. Să facă acum, ori

bine, o mică socoteală: cât face 25% din 75 milioane? Credem că ceva mai mult decât 2 milioane cu cât s'a încercat să ni-se arunce praf în ochi.

Și să nu se uite altă mică socoteală. Nu e vorba numai de rente, ci de averea întreagă: să zicem, rotund, 150 milioane. Cât face 25%? Dar, hai să fim îngăduitori, și să primim evaluarea făcută de Sibiul însuși: 126 milioane. Cât face 25%? Ceva mai mult de 2 milioane, nu-i așa?

Unde rămâne, prin urmare, din toată această împărțea, dreptatea? Asta să ni-o spună cei chlemași. Cei care s'au legat să facă dreptate! — Și să ne spună de ce numai Biserica unită trebuie isbită în acest fel? Sașii și-au primit partea lor. Noi de ce nu putem a-ajunge la dreptul nostru: fiindcă suntem români? Cel puțin să ni-se spună de ce. Ca să știm.

Scrisori din Roma

Biserica „delle Coppelle” — Paștile la Roma — Propagarea Credinței — O excursie, în care aflăm cum un preot spaniol a scăpat de roșii cu ajutorul legăției române! — Aspecte din Roma

de Dr. N. Brinzeu

Fiindcă în scrisoarea cu care se trimite invitația, cu ordinea de zi a ședințelor Consiliului Superior ale O. P. P. Cr., se subliniază cu roșu dorința de a ne vedea aci, am venit și anul acesta! Și cum ședințele începeau chiar Marți după Paștile noastre, a trebuit să viu încă înainte de Paști!

Biserica „delle Coppelle”

Sosit-am deci, cu ajutorul Domnului, în seara de Joia Patimilor, și așteptat la gară de harnicul nostru secretar episcopesc din Lugoj, pâr. Ștefan Bălan, care petrece aici în concediu de studii, am mers de a dreptul la casa parohială din piața „delle Coppelle”, unde, în biserică, pâr. Tăutu chiar face rânduiala celor 12 Evanghelii. E asistat de pâr. Gheorghe Fireza, provincialul S. I. (venit aici pentru Capitlul general al S. I. a cărei lucrări durează de o

lună, dar încă nu sunt terminate), și de preoții Colegiului românesc, iar corul teologilor execută cântările. Ca public: domni și doamne, italieni, veniți de pe stradă, cum intri în orice biserică pe care o găsești deschisă. Românii noștri, risipiți în toate părțile și cu multe ocupații, își vor face datoria în ziua de Paști. Au primit cu toții invitație cu programul tipărit.

Dar să spunem o vorbă despre această biserică, pe care sunt peste 20 ani de când ne-a dat-o Sfântul Părinte, amenajându-o după ritul nostru, și nu s'a prea scris nimic despre ea. Nici nu i-s'a făcut statutul necesar, așa că deși de aproape 10 ani figurează la buget, inventarul ei și al locuinței anexe, pare încă ne-complect.

Biserica a fost zidită la anul 1195, deci e una dintre cele mai vechi biserici ale Romei. Iar în ce ne privește pe noi, Românii, spuneți-mi unde avem biserică mai veche? Avem biserici vechi la Densuș, județul Hunedoara, Zlatna, Bistrița, Mănăstur — Cluj, toate acestea, afară de cea din Densuș, cu adăogiri mai noi; dar nici una nu-mi pare a se putea mândri cu o etate mai mare. E drept că și aceasta a trecut prin diferite amenajeri, dar turnul (cu un clopot din 1664) e tot în forma originală romană și înlăuntru are un crucifix mare cu o frescă în naia dreaptă, cari sunt de o vrâstă cu biserică. Adaptarea ei la ritul bizantin e destul de reușită, cu un iconostas drăguț.

Nu mai puțin agreabilă — afară de problema încălzirii — e locuința ținătoare de biserică. Ea se compune la primul etaj din un antreu, salon și dormitor, la al 2-lea etaj din o bucătărie. Și cu toate acestea, făcând abstracție dela serviciile prestate acestei biserici de Exc. Sa actualul Mitropolit în anii 1919—20, abia târziu am ajuns să avem preot propriu la această biserică. Într'aceea sf. Scaun ne-a construit admirabilul Colegiu de pe Gianicolo, căruia încă i-s'a adăogat o biserică cu servicii pentru public. Iar noi mânați de conștiința descendenților lui Traian, nu am încetat a ne gândi și la o altă biserică în fața Forului lui Traian: idee admirabilă și nu imposibilă de realizat, dar aici fiind anexată o casă mai mare —

sarului șef. Cu aceasta, savanta comisie și încheie lucrările. Și ca rezultat: cu sfinții, să nu glumești.

Astfel de comisii mai trimiseră și Bolșevicii în 1919, dar la stăruința episcopului nu se atinseră de sicriu. Totuși în 1922 îl deschid cu forța, aruncă ornatele cu care era înfășat, se miră că mortul s'a păstrat așa de bine, de aceea îl duc într'un muzeu la Moscova.

În același an se abătu pe capul Rusiei o fomete îngrozitoare de seceră milioane de vieți. Sfântul Părinte le trimise mari ajutoare Rușilor infomețați. Distribuirea ajutoarelor fu încredințată la doi lezuți americani. Aceștia stăruiră pe lângă autoritățile ruse, să le dea osemintele martirului. Ateii se înduplecă la urma urmelor iar călugării, după ce recunosc scumpele moaște, pornesc cu ele spre Roma, unde sosesc în 17 Octomvrie 1923.

De Paștile acestui an, 17 Aprilie, Sfântul Părinte Papa Piu XI îl declară de Sfânt.

Sfinte Martire Andrele, roagă-te pentru noi.

La moartea poetului Octavian Goga

»La noi sunt codri verzi de brad
Și câmpuri de mătăasă,
La noi atâția fluturi sunt
Și-atâta jale'n casă...»

Necruțătorul destin, căruia nimic nu i-se poate pune împotriva, a răpit pentru totdeauna dintre noi pe acela care a fost drag sufletului nostru?!

Cine-ar putea oare să talmăcească pe deplin prin vorbe, durerea și sbuciumul ce ține încătușate, ca într'un zăbranic de oțel, inimile tuturor acelor, intelectuali și plugari, cărora ne-a fost dat să privim spre sicriul împodobit cu coroane și jerbe de flori, în care zăceau osemintele reci ale marelui dispărut, care, în vremuri de restriște, a fost măiestrul cântăreț la pătimirilor noastre.

Inima lui caldă, în care a licărit viu și intenț, ca un far luminos, candela dragostei de țară și neam, a încetat de-a mai bate; iar buzele lui, cari erau izvor nesecat de sfaturi pline de înțelepciune, îmbărbătare și mângăiere pentru toți cei oropsiți, s'au strâns într'o tăcere apăsătoare de mormânt.

Poetul genial, oratorul neîntrecut, ocrotitorul generos al celor oropsiți, bărbatul de elită, a cărui credință în Dumnezeu a fost sinceră și neprecupețită; atât de destoinic și înțeleptul Ministru de Culte, ce l-a avut în dânsul neamul românesc, dela unire încoace, a închis ochii într'un somn adânc, iar sufletul lui, scăpat la larg din colivia neîncăpătoare a lutului vremelnic, a luat sborul spre sferile altei lumi, nepătrunsă de minte omenească.

Contemplând somnul lui adânc,

de jale n'cep să povestească a codrilor desigur
și jale duce Mureșul și duc tus-trele Crișuri...

Iar clopotele bisericilor noastre — catolică și ortodoxă din Clucea, pe cari el ni le-a dă-

ruit, cu marinositatea și bunătatea proverbială a sufletului său bun și înțeleptor, — înfrățite în clipe de supremă durere, se tângulesc și ele și deplâng mereu prin sunetul lor metalic și dulos pe acela care a plecat prea curând și pentru totdeauna din satul care i-a fost atât de drag.

„Plâng și mă tângulesc când mă gândesc la moarte... O, minune! Ce taină este aceasta, care s'a făcut pentru noi? Cum ne-am dat stricăciunii? Cum ne-am înjugat cu moartea?”...

Cum? — ne întrebăm cu psalmistul. —

„Cu adevărat după porunca lui Dumnezeu!”

Nu cerceta aceste legi!

Sunt taine nepătrunse de minte omenească. Resemnați în fața voinței lui Dumnezeu, locuitorii comunei Clucea ne plecăm smeriți genunchii sufletului, spunându-i marelui nostru dispărut, creștinescul:

Dumnezeu să-l iertel! — Și să-i fie țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Clucea, 10 Maiu 1938.

Sabin G. Trușla

Omagiu memoriei Poetului. Școalele din Baj au închinat Joia aceasta o oră omagială amintirii celui ce a fost Octavian Goga. La liceul de băieți doi elevi au declamat poezii de-ale marelui defunct; prof. Pădureanu a cetit bucăți alese din opera lui, iar prof. Virgil Stanciu a prins în linii de lumină figura dispărutului. — Așa și la celelalte școale.

care s'ar putea plăti ea pe ea — trebuie și o acoperire materială.

Și trebuie ca cineva să și la cauza în mână! Dar ce greu merg lucrurile, când — cum am arătat mai sus — chiar la biserica „delle Coppelle” suntem abia la starea inițială. Nu ar strica să avem — cum au alte neamuri — cât de mulți preoți la Roma, cari prin activitatea literară și prin contactul personal ne-ar putea face enorme servicii. Actualmente am putea avea pe lângă superiorii dela Colegiul românesc, încă trei: paroh la „Coppelle”, consilier la legațiunea pe lângă Vatican și un membru în comisiunea de codificare a Drep-tului Canonic Oriental. In loc de acești trei, avem actualmente unul: pe păr. Tăutu, care cu zelul, inteligența și abilitatea sa știe împăca toate îndatoririle, dar numai el știe, ce sforțări îi costă.

In fine, un cuvânt despre însăș numirea „delle Coppelle”. Mulți dintre noi s'au gândit cu totul la altceva, decât la ce înseamnă cuvântul. Coppelle sau cuppelle (cupa românească) = butolașele, în cari se transportă vinul dela țară; strada „delle Coppelle” era a maestrilor „cupelari”, fabricanții acestor butolașe; iar piața era locul de desfăcere a lor. In această piață s'a zidit biserica. Ea se chema a lui S. Salvatore della „Pietà”, fiindcă pe vremea aceea era în apropiere „Arcus Pietatis”, construit în amintirea unui epizod din viața lui Traian. Arcul s'a demolat în sec. XVII, însăș numirea s'a dat uitării, biserica singură a ajuns în folosința urmașilor lui Traian dela gurile Dunării!

La biserica era și o confraternitate, care se îngrijea de pelerinii bolnavi. Piatra din zidul bisericii pusă în amintirea consacării ei la anul 1195, este cea mai veche inscripție în marmoră, în limba italiană!

Paștile românești

Dorind să fiu un privitor cât mai atent al serviciului în biserica păr. Tăutu, grăbesc să fac Liturgia de dimineață la *Collegio Pio Romeno*. Acest colegiu, obiectul frumoaselor sărbători din anul trecut, lată-l zimbând în mijloc de grădini, în aerul curat de dimineață! Și de fapt, el se poate mândri cu o atmosferă din ce în ce mai curată. Trecut peste greutatețile începutului, cari în partea lor economică nu știu cine altul le învingea și le va putea învinge încă, decât părintele rector Dell' Aqua; în partea spirituală, cât ce omogenizarea va fi deplină și duhovniceasca îndrumare va fi pe linia tuturor nevoilor ce se resimțesc la construcția sufletească a unor românași intrați în acel colegiu de superioară formație, cu mult idealism, dar și cu multe-multe puncte nelămurite, — zic, trecut peste toate aceste greutateți, mândrul nostru Colegiu este și va fi unul dintre institutele cele mai de nădejde ale neamului!

Constat cu plăcere, că numărul candidaților a crescut dela 20, câți erau anul trecut, la 27, între ei mai mulți preoți decât încap la un altar — fiind seama și de 2 superiori plus un alt pensionar al Colegiului — așa că a trebuit deschisă încă o capelă la etaj. Aici servim dimineața liturgia.

La ora 10 începe serviciul la biserica dela „Coppelle”. Servește păr. Tăutu cu asistență, cântările le execută corul colegiului, condus mai nou de păr. Ilușiu. S. Evangeliile se citește în 5 limbi. Dela început remarcăm prezența unui public numeros, în frunte cu d-nii miniștri Vasiliu și Zamfirescu (acesta din urmă sosit abia acum de dimineață la Roma), însoțiți de personalul legațiilor. Incetul cu incetul biserica devine neîncăpătoare: sosește un grup numeros de excursioniști, cari

se bucură și ei că pot avea de Paști o slujbă românească.

Biserica e frumos împodobită, cu flori și cu covoare. Predica Păr. Tăutu e la înălțimea zilei și a publicului. Simțim în toată privința, că e ziua Invierii.

Dar cum ar fi deplină bucuria de Paști a Românului fără ouă roșii? Această bucurie ni-o procură d-l ministru Vasiliu, care dă recepție în această zi. Dela biserica, toată lumea grăbește la Excelența Sa, pentru a-i ura „Hristos a înviat” și a ciocni un ou roșu. De data aceasta spre marea bucurie a d-lui Ministru, publicul abia încapă în saloane: e aici și grupul de excursioniști pe care i-am văzut la biserica: sunt ceferiști din Moldova, între ei și ardeleni-bănățeni de origine. Ne întreținem prietenește și cu toți se întreține domnul ministru, singurul la care am simțit căldură în Roma, afară de saloanele Sfântului Părinte; aiurea nu se încălzește poate nici iarna, decum în Aprilie, care totuș e ploios și friguros și la Roma, ca la noi.

Aici observ că cu 3 zile în urmă, plecând din Florența spre Assisi, exact la 21 Aprilie 1938, de pe tren deodată vedem fulgi de zăpadă căzând: săreau domnișoarele și copiii în tren ca la nu știu ce minune! Trec anii și nu se vede în Italia un fulg de zăpadă. Numai strămoșul meu (după mamă) Mihai, care a luat parte la luptele napoleoniene în Italia, a mai văzut așa minune, — cum a rămas în tradiția noastră familiară!

Fiind vorba de excursioniști, trebuie să o spun, că în vacanța Paștilor au fost mai mulți români, chiar grupuri, în Italia și la Roma. Intre excursioniști sunt și de aceia, cari se interesează de biserica românească la Roma, cum au fost și în marea grupă de pelerini de astă iarnă, — dar nu toți! Mulți cred că biserica și popl românești e de ajuns dacă văd acasă!

Consiliul Superior al O. P. P. Cr. și sf. Ap. Petru.

Ne revedem, cu puține excepții, același oameni, pe aceleași scaune, la aceleași mese. De fapt, intrând în sala de ședințe, văd la masa mea pe toți cei din anul trecut: Austria, Elveția, Canada, numai scaunul meu e neocupat. Mă așez pe el și întreb pe vecinul din Austria (un prelat mai bătrân dela Viena, despre care după aceea am aflat, că e conte): D-Ta ce mai cauți aici? — Ja, ja, răspunde el, durere, întrebarea e la locul ei. Dar azi raportăm despre trecut. — Caut să l consolez asigurându-l că în viitoarea politică a Germaniei Austria catolică o să tragă în cumpănă; așa vor fi înțeles lucrul și episcopii Austriei făcând declarațiile cunoscute. — O să le pară rău, îmi replică bătrânul! E foarte cătrănit. Odată în cursul discuțiilor, președintele a pomenit ceva despre Goebbels și cum bătrânul nu aude bine, mă întrebă: ce a făcut iarăș pezevenchiul acela?

(La raportul lui s'a hotărît, ca la Viena să rămână totuș un consiliu național al Operei, după ce și până aci erau două în Germania.)

Raportul secretarilor generali, întâiu la Consiliul Operei p. Propagarea Credenței, apoi la acela al Operei sf. Petru pentru clerul indigen, arată amănunțit tot ce trebuie arătat. Urmează discuții interesante. Toate acestea, încât se va putea, le voi arăta în reportajul ce va publica „Misionarul”. Aici menționez numai, că grație zelului, cu care harnicii noștri preoți au susținut cauza și anul trecut, suntem remarcăți între cei cu progres mai frumos. Iar când la rândul meu mi-am citit și eu raportul, președintele foarte bine dispus a observat: acum sunteți doi, veți produce rezultate și mai frumoase. De fapt, s'a numit și un director pen-

tru latini, urmând să se organizeze și el. Ur-

ca această organizare să reușească cât mai bine. Mai e ceva, ce ne dă multe speranțe de viitor: Organizarea Uniunii misionare a clerului care se va face cât de îngrabă la noi, având deja numiți pe președinții episcopi și urmând să se numească directorii naționali.

In legătură cu rapoartele ce s'au citit din diferite țări, au fost momente impresionanți din Germania, Spania, Elveția, Franța, Italia.

După deschiderea ședințelor s'a trimis sf. Părinte o adresă omagială, la care a primit răspunsul în termeni mișcători: sf. Părinte ne mulțumește. Și fiindcă nu ni-s'a vorbit de o audiență, în cadrele celor colecții de Miercurea și de Sâmbăta, cum a fost am trecut, credeam că anul acesta sf. Părinte va fi cruțat din partea noastră. Când colo vine ziua 3-a, președintele ne anunță, că la ora 12.40 vom fi primiți în audiență specială. În acest scop ședința s'a ridicat mai de timpuriu ca să ne putem pune în rând.

Am fost la audiență. După discursul Cardinalului în fața sfântului Părinte, acesta ne vorbit o jumătate de oră: domol, părințește și grav. Accente de părințească îngrijorare înseamnă cuvântarea venerabilului Pontif, locuitor al lui Hristos pe pământ. Un ceru înviorat care de data aceasta vărsa și asupra Romei belșug de ploale, oferea fondul extern al acestei îngrijorări; dar fondul intern era provocat de columnele, tribunele și tot fastul de pregătiri ce se vedeau în Roma — afară de Vatican (sau: afară de „Via della Conciliazione”, cum Evident observa cronicarul ziarului „Le Temps”) — în vederea sosirii unui om, a cărui proslăvită dată costa mai mult ideea religioasă decât miliardul de lire aruncat de Mussolini în acest scop!

Dar am părăsit sala pontificală, recortorțat și sufletește, cu nou elan de muncă, după cuvintele cu cari ne-a încurajat sfântul Părinte: *nihil actum, ubi aliquid agendum* = nimic e făcut unde mai este ceva de isprăvit!

(Va urma)

Pentru recreștinarea școalei. Școlii congresul general al profesorilor secundari a ținut la Brașov în 28 Aprilie c. P. S. N. Colegiul ministrul educației naționale, a rostit o cuvântare care îndreptățește cele mai bune nădejdi pentru mult așteptata reformă generală a învățământului în spirit creștin. A accentuat toată tăria, *primatul educației față de instruire*; iar în educație a arătat ca factor principal *credința, religia*.

Inainte de toate, ministrul a pus în discuție două metehne mari ale școalei românești de după război: „*nestatornicia* timpului de școală a programului, a numărului de clase, a directorilor, a profesorilor, a manualelor; a douălaltul, că învățământul nostru a fost *intellectualizat până la sterilitate*”. A continuat apoi: „Chiar dacă am face instrucție în mijlocul unui neam necredincios, — ceea ce nu e cazul, pe- trucea neamul nostru e un neam credincios, care elementele străine și necredincioase sunt eliminate — se impune o *educație religioasă* înainte de toate. Mai întotdeauna profesorii lecțiile pe care le fac, nu se străduiesc să închege acea unitate de colaborare sau, mai bine zis, profesorii nu știu ce fac unii și alții, în orele de lecții și toți la un loc nu știu ce fac catihetul. Ba, mai mult, în unele părți se face o filozofie distructivă, și pentru aceasta trebuie să impună o filozofie care să zidească credințele pentru educarea neamului”.

Așteptăm, cu viu interes, ca ministrul să treacă la fapte, reformând învățământul în acest spirit creștinesc și românesc!

Iarăși filmul

În primăvara anului acestuia s'au întrunit la B'aj vreo 15 preoți ca să discute problema filmului religios și a aparatelor de proiecțiuni.

Încă înainte de aceea, P'rinții dela «Casa Domnului» au fost comandat dela Bonne Presse din Paris un aparat, ultim tip, Stop-Kid. Aparatul a sosit. Cântărește abia 900 grame. Nu-i nici prea lung nici prea lat, nici prea gros, așa că se poate purta ușor în mână, ca o carte. El este provăzut cu o lampă puternică, foarte luminoasă, de 120 volți. Însă mulțumită unui cordon de rezistență, anexat și acela la aparat, se poate adapta la o priză de 220 volți.

În cazul când curentul este variabil, adică cu tendință de creștere, se pot avea lămpi anume.

Mare valoare are aparatul mai ales prin aceea că, grație aerisirii sale largi, nu se încălzește în măsură încât să strice filmele. — Distanța de ținut între aparat și ecran este de 3—8 metri, iar mărimea imaginii este de 4—6 metri.

Aparatul costă 700 franci deci maximum 5.000 lei. Becul singur se poate avea pentru 300 lei. Cine dorește, poate avea și un săculeț de piele pentru apărarea aparatului.

Toți aceia cari ar dori să aibă un aparat Stop-Kid, sunt rugați să scrie fie la «Casa Domnului» fie subsemnatului, aici în B'aj, până în 10 Iunie. La caz că ar fi multe cereri, s'ar face intervențiile de lipsă pentru reducerea totală a vamei de import, scopul fiind strict cultural-religios. Evident că și rabatul ce ni-l va acorda Bonne Presse, atârnă dela numărul aparatelor comandate. — Deci cât mai mulți la lucru.

Pentru locurile lipsite de curent știe toată lumea că problema este mult mai complicată. Procurarea curentului prin acumulator, magnetou, ori motor, este împreună cu multe greutăți.

După ultimele informații primite, Casa Școalelor studiază, la cererea adresată de unul de-ai noștri, un aparat de proiecțiuni care funcționează cu benzină. Acest aparat comandat din Germania costă 13.500 lei. Dacă reușește Casa Școalelor să-l construiască în atelierile sale, se va putea procura cu prețul jumătate. Se urmăresc la fel toate posibilitățile de-a procura o luminozitate cât mai bună acestor aparate pentru locurile lipsite de curent. Rezultatele se vor comunica la timp. Sigur ne va mai trebui puțină răbdare, până se va putea ajunge la alegerea unui aparat corespunzător.

Ceice doresc să aibă cataloage de filme și diferite prospecte de aparate Bonne Presse, pot să și-le procure dela p'ar. *Aurel Rusu*, București Str. Polonă 48, în schimbul sumei de lei 15, trimisă înainte fie în numerar fie în mărci postale.

Pr. Liviu Chinezu

Formarea științifică a clerului. Nu de mult Seminarul Francez din Roma a aranjat o simpatică sărbătoare de casă. La aceasta a luat parte Em. Sa Card. *Pacelli*, secretarul de stat al Vaticanului, care a rostit și o cuvântare privind formarea științifică a clerului. Adevărurile exprimate de Purpuratul roman într-o franțuzească clasică sunt dintre cele mai însemnate și merită să fie cunoscute și la noi. Fie chiar și numai per summos apices, dar fără îndoială că ad longam meditationem.

Sf. Bonaventura — a precizat Cardinalul — a ajuns la știința-i extraordinară pe cale miraculoasă. Astăzi însă a fost o excepție. Regula e că trebuie să ne folosim de mijloace firești pentru a ne câștiga comoara de neprețuit a științei. Un geniu ca „Doctorul Angelle” (Sf. Toma de Aquino) se folosește de bibliotecă; spirite mari ca SS. Ieronim, Augustin, Beda,

Anselm, Petru Canisius ori Alfonso Liguori recomandă mereu clericilor formarea lor științifică.

Vremile noastre pretind în chip deosebit preoții culți. Multă lume, orbită de progresele tehnice și ale experimentărilor de tot felul, a crezut că știința poate înlocui religia. Dar chiar și marii apostoli ai cultului științei a trebuit să mărturisească desiluzionați, nu odată, că suntem la „falimentul științei”. Teologul și moralistul catolic nu-i îngăduit însă să se mulțumească a fi ecoul acestei spovedanii; ci mai degrabă trebuie să se apuce de lucru „cu îndrăzneală cuminte”, clădind din nou templul adevăratei științe, rămânând pe temelurile credinței celei vechi, dar folosind materialii și metode puse la îndemână de progresul de până acum, ca să impună respect și necredincioșilor, cari altfel îndată vor fi gata cu învinuirea că zădăria teologică e pe cât de îmbătrânită pe atât de ridicolă și aproape de prăbușire.

Acesta-i motivul pentru care actualul Sf. Părinte dă atâta atenție culturii intelectuale a clerului. Una dintre cele dintâi scrisori apostolice ale sale a fost „Officium omnium” (1922), căreia i-a urmat „Deus scientiarum Dominus” (1931), apoi „Ad catholici sacerdotii” (1935), cari toate accentuează și întesc realizarea faptică și cât mai temeinică și neîntârziată a culturii clerului. — Incultura nu-i „virtute” preoțească și cel ce cred altfel sunt străini de adevăratul spirit al Bisericii lui Hristos.

Știri mărunte

O jumătate de veac la altarul Domnului. Atâta a implinit în slujba jertfemică Legii celei Noue p'ar. *Titus Trifu*, fost paroh protopop onorar în Mineu (j. Sălaj), acum preot pensionar. Acest moment, precum și cununia-i de aur, a fost sărbătorit cu multă căldură, la Jibou, în ziua de 28 Aprilie c. La bucuria slugii lui Hristos încăruntă în ciostită și rodnică apostolică, pe lângă rudeniile multe la număr, a luat parte și multă altă lume aleasă din localitate, din jur și din depărtări. În numele eparhiei maramureșene și ca delegat al Prevsf. Dr. Alex. Rusu, a ținut să exprime sărbătoritului cele mai simțite urări de bine p'ar. Ioan Turdeanu, arhidiacon. — La mulți ani încă!

Misiuni populare. În zilele de 8—13 Aprilie c. p'ar. *Ștefan Cherecheșiu* a ținut sfinte misiuni populare în *Vișeu de jos* (eparhia Maramureșului). Pe lângă toată vremea rea și în ciuda faptului că parohia aceasta e resfirată pe o rază de cel puțin 20 Km., s'au înregistrat 703 mărturisiri și cuminecări. La ascultarea spovedaniilor au dat ajutor frații în Hristos: A. Babiciu, preotul local; Gavril Timiș și Gavril Mariș. — Din 16 până în 18 Aprilie c. p'ar. *Teodor Radu* din Unirea II a făcut slujba preotului misionar în *Iernut*-ul p'ar. Iacob Domșia. S'au apropiat de SS. Taine cam 400 de inși. La spovedit au dat ajutor frații preoți din Sânpaul, Vidraseu și Bord. — Preamărit să fie Domnul pentru toate!

Răsboiu declarat rătăcirii. La Roma este o Congregație zisă a Seminarilor și Universităților catolice. Prefectul acestei Congregații este însuși Sf. Părinte. Agenția *Havas* aduce acum știrea că Institutul Catolic din Paris a primit dela această Congregație o scrisoare prin care se inculcă profesorilor numitului Institut (și printr'asta firește că și tuturor celorlalți profesori dela toate Universitățile și facultățile catolice din toată lumea) să se servească de toate mijloacele și să împrumute dela biologie, istorie, filozofie, apologetică și dela științele juridice și morale arme pentru a respinge cu competență

și soliditate aserțiunile de nesușinut ale teoriilor rase și anume că... religia este supusă legilor rasei și că isvorul prim și regula supremă a oricărei ordini juridice este instinctul de rasă. — Armis arma opponenda. Roma papală înțelege nu numai să respecte teoretic acest principiu, ci și să-l traducă în faptă.

„Punți” ce nu se vor mai admite.

De o vreme încoace se înscăunase în lumea unor slujbași ai statului obiceiul așa ziselor „punți”. Și consta obiceiul din chestie în aceea că dacă o sărbătoare legală cădea Marția ori Vineri, se suspenda serviciul în ziua ce premergea, respectiv ce urma uneia din acele sărbători. Președinția Consiliului de Miniștri, luând cunoștință de acest lucru, a trimis, prin ministerul de interne, organelor în subordine o circulară, spre strictă urmare, și anume: „Deoarece bunul mers al serviciilor publice reclamă ca funcționarii să muncească acel minim de șapte ore pe zi prevăzut de art. 8 din legea Statutului funcționarilor publici, minim ce de altfel cu orariul de astăzi fixat nu este ajuns, avem onoare a vă ruga să binevoiți a lua măsuri ca în afară de Dumineci și sărbătorile legale prevăzute de art. 9 din zisa lege să nu mai fie suspendat serviciul”. — Și cu asta, cel puțin pe hârtie, „punțile” bucluce au fost șterse.

Locale. Dumineca viitoare, a Samarinenței, va predica în catedrală p'ar. *Victor Crețu*, prof. la liceul de băeți.

— Zua de sece *Mainu* a fost prăznuită după cuviință, cu *Tedeum* slujit la catedrală de Il. Sa Dr. *Victor Macaveiu* în sămor de preoți și în prezența autorităților locale bisericesti, școlare, administrative și militare. După care a urmat defilarea premilitarilor, străjerilor și jandarmilor, în sunetele de muzică ale fanfarei Școalei Normale de băeți de sub conducerea p'ar. Celestin Cherebeșiu.

— Marția trecută, după masă, școlărima și profesorimea blăjană, cu Il. Sa Dr. V. Macaveiu în frunte, au ieșit la gară să aducă ultimul salut rămasștelor pământești ale lui *Octavian Goga* ce treceau pe aci, cu tren special, spre lăcașul de odihnă din capitala Țării.

— În numele Institutului de Cultură italiană în România, d. prof. *Salvatore Sibilliu* din București a conferențiat Joia aceasta în sala de gimnastică a liceului de băeți, tratând, într-o ușoară și încântătoare italienească tema: Bimilenarul lui Augustus.

— Artiștii dela *Teatrul Național din Cluj* în frunte cu d. I. Tâlvan au jucat aseară, în Palatul Cultural, tragedia *Hamlet* de Shakespeare. A participat mulțime peste așteptări.

Episcop misionar sărbătorit. Clubul Regal African al Belgiei a aranjat deunăzi un banchet strălucit în cinstea vicarului apostolic *Mșgr. Hemtinne*, episcop misionar în Congo belgian. Din cuvântarea festivă a administratorului general a coloniilor belgiene s'a aflat că în 1911, la intrarea sa în acel teritoriu misionar, vestitorul evangheliei lui Hristos a aflat 230 negri încreștinați. Astăzi însă acelaș teritoriu numără 26.488 creștini adulți, 37.636 catehumeni și 16.400 elevi în școale creștine. Inafară de o mulțime de alte clădiri pentru cult, splendida catedrală din Ellsabethville (Congo) tot grație râvnei aceluiaș misionar s'a putut ridica. — Prea vrednic este prin urmare de toate omagiile ce i-s'au adus.

Spre limpezire. Biserica ortodoxă a Basarabiei a fost mult agitată pe diferite teme. După cum e informat însă *Timpul* din București, situația tulbură de până acum se va limpezi în curând. La aceasta se nădăduște că se va ajunge pe trei căi. Și anume: a) prin împărțirea averilor bisericesti între eparhiile Chișinău, Ismail și Bălți în proporția: 40—30—30; — b) prin suprimarea „Uniunii Clerului Ortodox

din Basarabia", care „Uniune” a posedat de mai mulți ani averi bisericești, fără ceva îndrituire legală; — c) prin aranjarea de așa a limbii slujbelor sfinte ca »în parohiile cu populație minoritară serviciul divin să se facă pe jumătate în românește și pe jumătate în limba populației minoritare». În special în ceea ce privește Basarabia se spune că s'a admis de Sf. Sinod, în urma raportului făcut de Psf. Dionisie al Ismailului, ca slujbele dumnezeiești să se săvârșească în limba slavonă. Care măsură, de altfel, se extinde asupra întregii provincii de peste Prut.

Un batalion întreg la sf. cuminăcare! Faptul s'a petrecut anul acesta în Roma, înaintea Paștilor latine. În curtea cazarmei „Podgora” de carabinieri regali s'a ridicat un altar de campanie, în fața căruia s'a postat apoi un întreg batalion de onoare de peste 600 persoane, cu generalul de brigadă Agostinuuci și cu alți ofițeri în frunte. Sf. liturghie a slujit-o episcopul militar Bartolomasi, care, împreună cu 2 preoți militari, a împărțit toată ostășimea ce era de față.

Din țara asasinatelor. Știri mai recente fac cunoscut gândul șefului Gepeului din Moscova de a intenta proces mitropolitului ortodox Teofan, și mai multor episcopi și preoți deținuți nu de mult. Nu mai puțin de 112 slujitori ai altarului își așteaptă osânda de moarte. Intre aceștia și 5 preoți catolici, — ultimii în Sovietia, după ce 8 vlădici și alți 800 frați întru Hristos au fost deja dați morții, ori expulzați. Așa se va împlini (?) vorba spusă de curând de un »tovarăș» dela cârmă: „Rusia e cea dintâiu țară în lumea întreagă, care n'are preoți”. — Agenția catolică de presă din Varșovia dă următoarele amănunte înfiorătoare: Până la jumătatea anului 1936 stăpânirea bolșevică a îndepărtat dela slujba lor 42 800 preoți ortodocși, pe unii dându-i morții, iar pe alții surghiunului ucigător. Dintre 200 pastori evanghelici, câți activau în Rusia în 1917, astăzi mai sunt în viață 4 inși. Din cei 800 preoți catolici deținuți, au fost împușcați 102. Restul a fost expulzat.

Biblia pentru copii. Statul Georgia din Statele-Unite, prin autoritățile sale școlare a cumpărat 800.000 exemplare Biblii pentru tineretul școlar. Guvernatorul Georgiei motivează acest gest în felul următor: »Intărirea bolșevismului e un rău dintre cele mai primejdioase. Noi cei din Georgia, trebuie să fim trezi. Cea mai bună armă de apărare este Biblia. Bolșevismul învață lăpădarea de Dumnezeu; constituția noastră propune închinarea lui Dumnezeu ca religie și ca realizare a unuia dintre drepturile cetățenești». — Cuvânt cu atât mai vrednic de atenție, cu cât școlile Statelor Unite sunt curat laice.

În atențiunea participanților la Congresul euharistic. Păr. prepozit Dr. N. Brinzeu ne roagă să publicăm următoarele: Toți cari s'au anunțat la grupul românesc dela Lugoj, sunt rugați a cunoaște, că participarea la procesiunea euharistică se va face, pecăt se poate, în costum național. Sunt rugate deci doamnele și domnișoarele să-și aducă cu sine costumele naționale, iar preoții reverendă cu rasă dacă au. — În aceeași vreme rugăm pe toți aceia, cari — înainte de ce ar fi apărut avizul nostru, — s'ar fi anunțat la vre-un grup romano-catolic, să o comunice prin o carte poștală Rvmului Dr. N. Brinzeu pentru a lua măsurile necesare, ca să fie trecuți la grupul român unit. — Data plecării și alte amănunte se vor comunica la timp.

Mulțumite. Parohia română unită Gorenii, ține să mulțumească și pe această cale d. Dr. Liviu Câmpănu, medic, Brașov, pentru dania de 10.000 (zece mii) Lei, cu care sumă a venit în ajutorul bisericii noastre pe cale de-a începe lucrurile de zidire. Cel de sus să-și răsplătească înșutit marinosului donator fapta sa creștinească! — Curatorul bisericesc.

— Credincioșii gr. cat. din Broșteni, au neapărată nevoie de a-și edifica o nouă biserică. În lipsă de fonduri, au trimis pe la diferiți cunoscuți și binevoitori »apeluri», prin cari li roagă să ajute care cu ce pot și cu cât îi lasă inima. Au binevoit a răspunde la aceste apeluri următorii: Păr. Gavril Metea, Utoara lei 100; Inginer Sept. Smighelschi, Brașov lei 300; Păr. Alimpu Costea, Spini lei 100; Onorlu D. Suci, Blaj lei 100; Dr. Gheorghe Păcurar medic Sibiu lei 500; Minele „Albini” Zlatna lei 3000; Marius Peculea, dir. »Albina», Cluj lei 300. — Atotputernicul răsplătească-i din nesecatele sale vistierii! — Curatorul bisericesc.

Telefonul „Unirii”

Confirmăm primirea abonamentului pe 1938: S. Arad; Dr. B. București; Păr. Iezuiți București; C. București; Dr. B. Cluj; Oficiul parohial Feniș; B. Gheorgheni; B. Curtișeni (pe 1/2 an); Oficiul parohial Cenedul-mare; Colegiul serafic Oradea; Dr. V. Oradea; R. Pecica (pe 1/2 an); Oficiul parohial Petroșani; Oficiul parohial Rodna veche; Dr. N. Târgu-Mureș; Biserica Tăud; Soc. lui Isus Totești; B. Vadul Carol II.

Am primit abonamentul pe 1937: G. Cărlău, Oficiul parohial Strâmtura; Dr. B. Timișoara; Dr. S. Agnita.

E. Târsolț. Primit 300 Lei. Achitat până la 31. XII 1937.

Dr. R. Geoagiu. Am primit abonamentul pe 1938 și 1937.

Oficiul parohial Taseca. Chităm primirea abonamentului pe 1936 și 1937.

Oficiul parohial Șien Maghieruș. Abonamentul e achitat până la 30. VI. 1938.

S. Pricaz. Am primit suma trimisă. Achitat până la 31. XII. 1938

Oficiul parohial Mirtiniș. Primit 500 Lei. Achitat până la 31. XII. 1938.

Mitropolia română unită — Blaj

1867—1938.

Concurs pentru preoți în America

Pentru pastorația credincioșilor noștri emigrați în America se caută 2 preoți, celibi ori văduvi fără de copii, cari după aprobarea S. Congregațiunii Orientale, să poată pleca în scurtă vreme spre noua destinație.

Cel doritor, având bine înțeles învolarea Chiriasului propriu, dacă sunt din dilecezele sufragane, se vor adresa Preaveneratului Ordinariat Mitropolitan, până la 15 Iunie 1938.

† ALEXANDRU

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

Aviz

Comandați orice obiecte bisericești dela cel mai vestit **Magazin** de odoare bisericești: Clopote de orice mărime, din cel mai bun material, cu garanție pe mai mulți ani; Candelabre de bronz; Cruci argintate, toate fabricație proprie Odăjdii sfinte, cu prețurile celea mai solide, dela 3200-4000-4500-5000 Lei, un rând complet; Potire; Cădelnițe; Prapori din postav și mătăsa, dela 1200 Lei în sus.

Vasile Hoza

4-? Sibiu, Piața Principele Carol Nr. 6

Of. par. rom. unit din Boiumar

Nr. 3—1938.

Publicațiune

Parohia rom. unită din Boiumar (jud. Someș) prin aceasta publică licitație pentru renovarea bisericii sale parohiale, zugrăvirea și pictarea ei, pe ziua de 21 Maiu s. c. ora 12 la Of. par. din localitate.

Reflecții se vor prezenta în termenul fixat, cu plan și deviz, pentru zugrăvirea bisericii și construirea noului iconostas, având a depune la Of. par. garanție de 5% a ofertei făcute. — Se vor admite numai pictori și zugravi autorizați de On. Minister.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

După deschiderea ofertei închise se proceda la o licitație orală minuendă, începând cu prețul ofertei mai avantajoase.

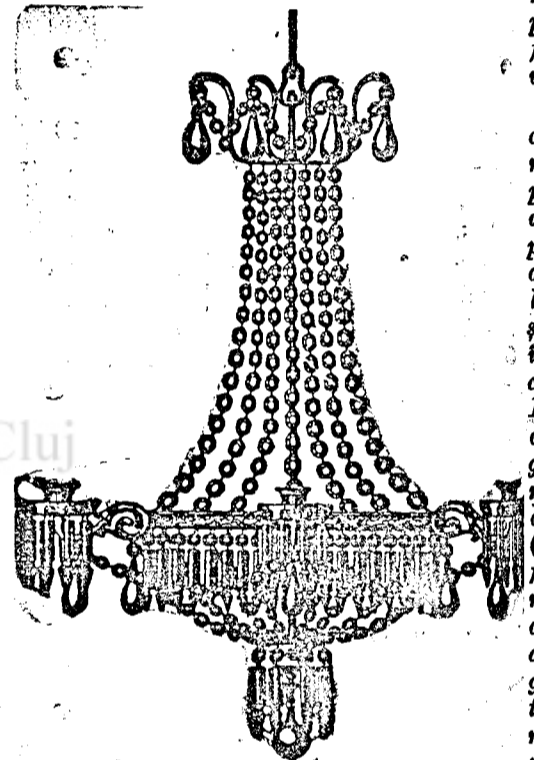
Curatorul își rezervă dreptul a angaja oricare dintre afectanți, fără considerarea sumei ajunsă prin licitație și nu va restituie se de deplasare a celor respinși. În caz de reușită a primei licitații se va ține o a doua licitație cu aceleași condiții în ziua de 26 Maiu Boiumar, la 1 Maiu 1938.

Ioan Pop
paroh

Huțan Valeriu
primcorator

Publicațiune

În ziua de 6 Iunie a. c. se va ține la măriia orașului Miercurea-Ciuc, la orele 11, citație publică pentru construirea bisericii române unite din Miercurea Ciuc. — Devizul este 1.500.000 Lei. — Garanție se vor depune în numerar sau efecte socotite după cotarea la bursă. — Planul, caietul de sarcini și condițiile în amănunt se pot afla la Oficiul român unit din Miercurea-Ciuc. — I. Vlad, primcorator. — E. Neamțu, curator.

Comandați Policand

la

LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă-cristal, în diferite forme pentru bisericile noastre dela toate

Tot aici găsiți **Sfeșnice** pentru toate mărimile cu 1—3 brațe, **cruci** de orice mărime; **Berete** din Klott pt. Brăe, (cingulum) pt. teologi, preoți și popi, în diferite lățimi și culori, din sau lână. Se mai află: **Potire, Cibori, Cădelnițe, Chivot**, aurite și argintate. **poțele** pentru altar cu 1—4 clopotele. **mul Crucii** (Calvaria) 14 buc. Icoane hârtie fine colorate în diferite mărimi.

Mare depozit de **Ornate și prapori**, în diferite culori, cu prețuri reduse de hârtie și picturi. Tot solul de rechiziții primare, Cărți de rugăciuni și bisericești, dalloane, rozare și stesguri pentru Reanțările. **Teatre și Monoloage** populare și lare. „**Drumul Crucii**” avem gata în lemn de stejar cu cruce și inscripție 120 X 75 cm. rama, iar 75 X 54 cm. Icoane pictate artistic în oleu. Lucrare artistică toate cele 14 bucăți costă 35.000 Lei.

Cereți catalogul detaliat și ilustrații